



Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун Тыва АССР-нің Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 209 (10194)

1976 чылдың сентябрь 3, пятница

1925 чылда
түндүктөлгөн

Өрткө
2 коп.

РЕСПУБЛИКАНЫҢ ХОЙЖУЛАРЫНЫҢ ЧЕДИШКИНИ

Оңгу беш чылдың баштайгы чымында бистя республиканың хойжулары күрүнө 2700 тонна дүк садар планын 2825 тонна чымыр күтүсүр деп бедиткен алышкан алган турган. Ол сорулган хойжулар алышканы-биле күтүсүр. Республиканың колхозтары болгаш совхозтары 2881,8 тонна дүк күрүнө саткан. Бо үнелгү продукцияны күрүнө сазарының улау ажил-агы планын 13 районун он бири күтүсүр.

районнарда бир дугаарында ажалат. Тес-Хем районунун партия активинин шийтириве сугаар улгатын каттыштырган мидыг кодапанын ам районун бүгү ажил-агыларда тургузуп турар. Чүс-чүс кодан хойларын тайгаларын серини ойтут чайлазларынга сепирт турган. Хой ажилын кайгачык мас-терлери барык район бүрүзүнде тыткын үнгөн. Аларды хойжулар: «Революцияны чалбыжам» совхозта И. Сафонов, «Адан-Маадыр» совхозта хойжу, Социалист Күш-ажылдың Маадыры Д. Оскрак, Тока аттыг совхозта хойжу, Социалист Күш-ажылдың Маадыры У. Бавун-оол, «Чыраа-Бажы» совхозта Социалист Күш-ажылдың Маадыры М. Чола олар-биле чөргөсө-тир төрүр чүс хойга онааштыр бо чымыр 120 хураган, хойдан-на 24 кү дүк алган Н. Монгуш (Өвүрде «Коммунизм орук» колхоз), олар районун «Кызыл туу» колхозта Т. Ооржакты, «Улут-Хем» совхозта В. Дардай-оолду, «УТКА» 25 «тыг» совхозта П. Шамакты, Тес-Хем районун «Чодураа» колхозта В. Селиппи болгаш М. Суван-дина чоргалар-биле алап болур. Би-Хемде «Хадын» колхозтун хойжуу С. Седий-оол кодамында анык прт бү-

рүзүден-на 4,5 кү дүк кыргал, а Тока аттыг совхозта хойжу Долаан Ан-оол төрүр чүс хойдан-на 105 хураган, бир баштан-на 5 кү дүктү кыргал алган. Оларга калган чоргаларыма боор. Республиканың хойжулары чедишкенинде дыма хой специалистер боттарының эргелери шын ажиллап, кыргалды кыска хуусаада эрттирген чорук база салдарыг болгашын демдегээр херек.

Хойжуларның чедишкенин ажил-агыга эмгексептир пункттары улут рольдуг болган. ЭСП туулары-че кичээлгеин чогууру-биле угалдырган ажил-агыларга хойларын өлүп-тилер чоруу эвээж, кеп аарылары чыт-кел. Ындыг пункттар ажил-агыга турган черлерге шийилелдерин чогууру үнелгү чорудуп, аарыларын болдурбазының кемчелерин баш удур ап турган.

Чедишкени-биле чөргөсө-тир алышта шийиткан турган четпестерге донгашаа болза, чымыр болуп ийи. Чөөн-Хемчик болгаш Барыш-Хемчик райондарының ажил-агылар күрүнө дүк садар планын, а Би-Хем болгаш Чөөн-Хемчик районнар хой бажы остронини планын күтүсүр. Бо түндүктер бо-ду-ба болу бербээ, оок чо-

түт болган чөптүг эвес чыл-дагылары бар.

Чижээлел ап көргө, Чөөн-Хемчик районун удурутчуларын республика органында чыгыс удаа эвес дынап чугааланган болгай. Ынчалза-даа олар мал ажилында байдалды сепидер дөшт дөшт кемчелер ап шыдааган. Мал чөмчү ажилындагы контрольдү, малчыларга кичээлгеин кошкаткан. Специ-листерниң болгаш ортумак эвөөнун удурутчуларының ажилдан үлүп-тилер чоруу ынчалган көндүр. Кадрлар бөлөткөсүнүн планын район күтүсүр ийе келген.

Тыва АССР-нин малчыларынның сорулган тола болган бийлигтер. Уксаадымда ажилы ажилдарының күс-ли-биле хойларын продукту-луг чорууп бедилер, хойлар-ны мал сепиртир шөлдөргө чөмчөсүн калбаа-биле пер-терээр, бистя мурнакчы малчыларының байлак дуржулары пертерелериче болган шийилгелер алырчы-урут кичээлгеин угалдырар ужурут бис. СЭКП-нин XXV съездинин тогузут шийил-лерин амалдарга ботта-дыр херек республиканың хойжулары улут бажыны ылган, ол чедишкени моон сонгар-даа бистя ажил-хо-роонисе уламчылар ужу-рут.

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге үр үнелгү иштинде ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Ужудукчу космонавт эш В. М. Жолобовка Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Эш В. М. Жолобовка «ССРЭ-нин ужудукчу космонавтызы» атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Эш В. М. Жолобовка «ССРЭ-нин ужудукчу космонавтызы» атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Эш В. М. Жолобовка «ССРЭ-нин ужудукчу космонавтызы» атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Эш В. М. Жолобовка «ССРЭ-нин ужудукчу космонавтызы» атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Эш В. М. Жолобовка «ССРЭ-нин ужудукчу космонавтызы» атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге үр үнелгү иштинде ужурушкуну чедишкенин боттадырган база ыччан көргүскен шуудуру болгаш маадырыг чоруу дөшт Совет Эвилелиниң Маадыры, ССРЭ-нин ужудукчу космонавты эш Бо-

рис Валентинович Вольновту Ленин орден-биле болгаш ийги «Алдын Сылдыс» ме-даль-биле шаңлаар.

Совет Эвилелини Маадыры эш В. В. Вольновтун маадырыг чорууга алдар болдуруп, маадырыга төрөөн черинге хү-дур тураскаалды тургузар.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Ужудукчу космонавт эш В. М. Жолобовка Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге үр үнелгү иштинде ужурушкуну чедишкенин боттадырган база ыччан көргүскен шуудуру болгаш маадырыг чоруу дөшт Виталий Михайлович Жолобовту Ленин орден-биле болгаш ийги «Алдын Сылдыс» ме-даль-биле шаңлаар.

Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Ужудукчу космонавт эш В. М. Жолобовка Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Ужудукчу космонавт эш В. М. Жолобовка Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Ужудукчу космонавт эш В. М. Жолобовка Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Ужудукчу космонавт эш В. М. Жолобовка Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Ужудукчу космонавт эш В. М. Жолобовка Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Ужудукчу космонавт эш В. М. Жолобовка Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

Ужудукчу космонавт эш В. М. Жолобовка Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН

Ч А Р Л Ы Ы

Орбиталыг «Салют-5» эртем станция-зынга база «Союз-21» транспорт кораб-линге космоска ужурушкуну боттадыр.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ.

ССРЭ-нин Дээди Совединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 чылдың сентябрь 1.

ТӨРЭЭН ЧУРТКА - ХОЙ ТАРААНЫ!

«Чыраа-Бажы» совхозтун
тараажыларының бедиткен
социалистиг хүлээлгези

СЭКП-нің XXV съездинин ажилдап ылганы партияның экономиктиг политиказын бүгү улустун деткип турарының чайынчанча херечиси деп СЭКП ТН-ның Чингине секретары эш Л. И. Брежневтиң айтыканы Кубаның ажил-ишчилериниң Төрээн чуртка хей тарааны бээр талазы-биле патриоттук эгелээшкенин болгаш Кызыл районун «Тилелге» совхозу-нун тараажыларының кыйгырын танышкан, ону «Чыраа-Бажы» совхозтун бүгү ажилчылары, инженер-техниктиг ажилдапчылары болгаш албан-хажычылары ийи-биле деткип тур бис.

Эрткен чылдарга бедарга совхозтун тараа шөлдөринде чаа-гай дүжүт үнгөн. Бистер, совхозтун тараажылары, онгу беш чылдың баштайгы чымын дүжүдүн ажаап алырын күш-ажылчы чедишкенин-биле демдеглээр, бижыг тура сорук-биле ажилдаар дээш кубанычларының үлгерин эдерип, бот-тарыныстың арга, куралдарынысты санап көргөш, мур-нунда көрдүнгөн планын онаалдарыны эв көрүп, дараазын-да бедиткен хүлээлгени ап тур бис:

Ажаап алышының арготехниканың мурнакчы арга-дур-жугазын ажиллап тургаш, тарааны кыска хуусаада, чидириг чок ажаап алыр:

Тарааның иини чылдазын 4000 тонна чедир, күрүнө планда көрдүнгөндөн 250 тонна хей тарааны дүжүр, келер чылдың үрөзунинге 1500, мал чөмчөгө 1700 тонна тарааны бедиткеп алыр:

Тараа хоорунунга бичи-даа саван артырбас болгаш 5000 тоннадан эвээш эвес саваны бедиткеп алыр:

«Комбайны»-шөлдөн, андазыны агысче!» деп кыйгы-рыг-биле күсүк чер аңдарылганын эң органзаысты эрттирер: ажаап алышынының шылгатынган чаа аргазы болур ажаалда-транспорт отрядтарын үш кезең чөргө тургузуп, ажаалдар:

ажаап алышынының бүгү дүргүзүндө шөлге-даа, шаңга-даа тарааның чидириг болгаш үрелп-бансыраар чоруун бол-дурус. Күш-ажылдың органзаашкынын эң бедик деңгел-ге эрттирер.

Совхозтун тараажыларының даасканы-биле:

«Чыраа-Бажы» совхозтун директору К. КУУЛАР, партком секретары Г. КАНЧЫБЫР-ОЛД, ВЛКСМ комитетинин секре-тары З. ООРЖАК, ажилын комитетинин даргазы К. КОП-КАР-ОЛД, кол инженер К. МОНГУШ, кол агроном Т. МОН-ГУШ, комбайнер М. ЭРЕС-ОЛД.

А Ж А А Л Д А Э Г Е Л Э Э Н



Улут-Хем мях улетпур ажил-агы-нын Туранды мях бедиткээр пункттуу Би-Хем районун мурнакчы бугдүрү-лериң бирээ. Бирги чартык чылда коллектив иини продукция бугдүрү-лериң планын 28,7 хуу ажил күтүсүр.

Пунктунуң чалампыр пети (начальник А. Нахман) күш-ажылчы көргүзүлгери-биле макталды. Берги чартык чылда цех планда көрдүнгөндөн 10,4 хуу ажил продукцияны бугдүрүр болгаш сайгарган. Цехтин мурнакчылары (чуртка) Тыва АССР-нің Дээди Совединиң депутаты Н. Краева, А. Рычкова, Л. Тарасова олар ээлчегин онаалдап 130-140 хуу күтүсүр турарлар. А. ЗАЙЦЕВТИН фотоу.

Эрткен кышкы байдалды катаптавас дээш

1975-1976 чылдарың кышкы Барыш-Хемчик району аэзон берге болган. Районун чамдык черлеринге хар улут дүшкен Соок база күштүг болган. Чайын чач-чаашкын ийи болгаш-ылдан олт-сиген үнелгү, мал чөмчөгүн курдамыр чок турган. А мал чөмчөгүн бедитке-ди чүгө алган хуу күтүсү-тинген, чүдүктүг кем айама оон-даа эвээш. СЭКП райо-мунун, чер-черде парткомпа-рың болгаш партбүлүктөриң, коммунисттерин болгаш бүгү чөмчөгүн ап чоруткан кемчел-дериниң түнелгиде кытгал-дарың ийи-да багай эвес эрткен.

Эрткен кышкы Сага арты-дан болгаш оскө районнар-дан ийи мур хире тонна са-ганы болгаш саванын, 2260 тонна суаны болгаш чарба-ны спорткен бис. Ажил-агы-ларын үжөн ажил кодан ма-лын ойтут болгаш чымыр чөлдөргө катал көжүргөн. Хой-агити органнарының ду-аазы-биле калжалар көржө-ни хоорар, калжа чылдааар, мал чөмчөгү бедиткээр болгаш оскө-даа шөлдөриң хойну органи-заашкан. Мынчаар ажилда-нымыс ачымыда малдан алыр продукция эвээжөөз, а мал-дын огуу хоорар чоруу мур-нуку кышкың денелгиде

бески кызырдыган. Ынчалза-даа бис урут көзөмөчкөн алган бис. Бо кышкын мидиг бай-далга таварышпас дөшт чүпү кылза чогууру?

Оңгу беш чылдың баштай-гы кышкыда бедиткеди кан-ча

"Иениң алдары" орденнер-биле болгаш "Иениң медалы" медальдар-биле хөй уругларлыг иелерни шаңнаар дугайында

Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң Ч А Р А Ы Ы

ССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң өмүсөөндөгү шаңнаары болар:

БАП-ТАЙГА РАЙОНДАН
Тос уругларны божаап, кижизиккен иелерни "Иениң алдары" орденниң I чегеин-биле
Баян Оолакчаа Борбай-оол — "Тээди" совхозтун ажылчы-
Долгушаа Чамраалова Хертек — "Кара-Хол" колхозтун колхозчуу.

Сөө уругларны божаап, кижизиккен иелерни "Иениң алдары" орденниң II чегеин-биле
Чууча Ооржакчаа Монгуш — "Ак-Довурак" хоорайда өг-бүдө ээзи.
Ногаан-кыс Бучайганова Чалпак — "Эрт-Бардык" суурда өг-бүдө ээзи.
Ады уругларны божаап, кижизиккен иелерни "Иениң медалы" медальды I чегеин-биле
Бачина Хертековна Аракчаа — "Ак-Довурак" хоорайда өг-бүдө ээзи.
Нила Сарыгдаровна Октоз — "Ак-Довурак" хоорайда өг-бүдө ээзи.
Мочурга Кедейовна Ооржак — "Дон-Терезин" ортумак школаның интернадынын повари.
Халат-кыс Тактаанова Саян — "Эрт-Бардык" укасто эмгектегинин санитарка-
Сая Балчирова Саганова — "Ак-Довурак" эмгектегинин санитарка.
Кужугет Маскырова Хертек — "Бардык" совхозтун ажылчыны.
Октуз-кыс Тенек-ооловна Чалгыш-оол — "Ак-Довурак" ортумак школаның ажылчыны.
Беш уругларны божаап, кижизиккен иелерни "Иениң медалы" медальды II чегеин-биле
Анна Ан-Кодановна Лопсан — "Ак-Довурак" хоорайда өг-бүдө ээзи.
Байырмаа Ооржакчаа Монгуш — "Дон-Терезин" суурда өг-бүдө ээзи.
Халдымаа Шаагылановна Монгуш — "Дон-Терезин" совхозтун ажылчыны.
Лариса Шурун-ооловна Ооржак — "Ак-Довурак" хоорайда "Эрениң" деп уруглар салымныкыны.
Ульяна Хомушова Ооржак — "Дон-Терезин" суурда өг-бүдө ээзи.
Чечекмаа Сюр-ооловна Ооржак — "Дон-Терезин" суурда өг-бүдө ээзи.
Кара-кыс Салчакчаа Саа-чак — "Кыла даг-дугу" тудуг эргелекчинин ажылчыны.
Мария Чыргаловна Соля — "Бардык" совхозтун ажылчыны.
Каама Диртын-ооловна Хомуш — "Хемчин" совхозтун ажылчыны.

КАА-ХЕМ РАЙОНДАН
Сөө уругларны божаап, кижизиккен иелерни "Иениң алдары" орденниң II чегеин-биле
Павлина Андреевна Петухова — "Деринг-Алсынын" колхозтун ажылчыны.
Анна Ан-ооловна Оюн — "Коммунисттер" ортун колхозтун колхозчуу.
Галина Петровна Тачук — "Ленинчил" ортун колхозтун ажылчыны.
Беш уругларны божаап, кижизиккен иелерни "Иениң медалы" медальды II чегеин-биле
Бичикмаа Натановна Тедир-оол — "Суг-Бажы" суурда өг-бүдө ээзи.
Ады уругларны божаап, кижизиккен иелерни "Иениң медалы" медальды I чегеин-биле
Кутулбай Артышевна Пондан — "Тилдег" колхозтун колхозчуу.

ТЕС-ХЕМ РАЙОНДАН
Тос уругларны божаап, кижизиккен иелерни "Иениң алдары" орденниң I чегеин-биле
Кара-кыс Ховалытовна Оюн — "Чурттак" колхозтун ажылчыны.
Тыла АССР-ниң Дээди Президиумунуң Даргазы Б. ДОЛЧАНМАА.
Тыла АССР-ниң Дээди Президиумунуң Секретары С. КРАСНЫЙ.

Кызыл хоорай, 1976 чылдың август 19.

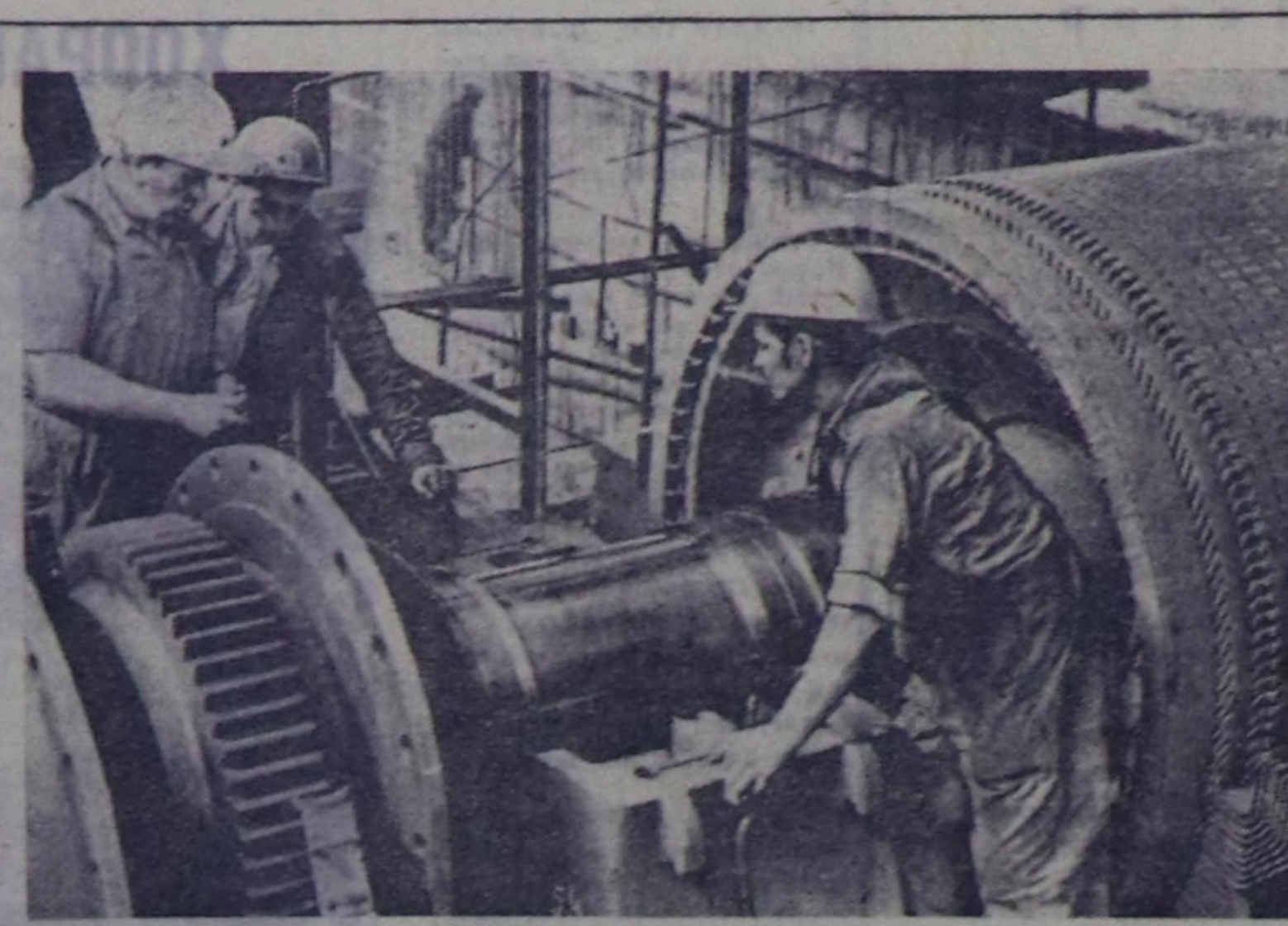
ДЕЛЕГЕЙ БО ХУННЕРДЕ

ХОШИМИН ХООРАЙГА КОНФЕРЕНЦИЯ

ХАНОЙ, (СЭТА). Национал хосталга дзон америк агрессияга уураалышкыны дайында тилдег Вьетнамдык тоогутуе чаа оюнаын салган уагт эргеле болган. Ол тилдег-биле бистид партияны божап бистид улузунуе делегейниң улауларынын нити революстуг херекте төлөтүп салымшынын киярин, национал хосталганын херзон дооскан деп, ВСР-ниң хоорайларынын партия комитеттеринин, жокуларынын, министрстволарынын ведомстволарынын, шери кезектеринин удуртуктарынын Хошимин хоорайга болган конференцияны чаа чугалап тура, НАП ТК-нын Бирги секретары Ле Зуан медеттээ. Конференцияны БАП ТК-нын секретариатынын инициатива-биле чымдырган.

Вьетнам үрмек бараан бугурагезинде социализме дорт илалчир, мыдыг болганда бугурагез харызааларынын талам-биле, эртем-техниктиг революция, идеология болган культура революциялар ден үш революцияны хары угда чорударындан адыг орук чок деп, Ле Зуан онзаан демдегелди.

Ол революцияларын фронттарына дежисел-биле партия тургузуушкуну база быжыгалашкын сыры хомбошкан турар ужураг деп, Ле Зуан медеттээ. Экономиктиг тургузуушкуну база үш революцияны ботандыраарына чугале массалыг шимчээшкан партиянык дайыны шынарын колдурп болур.



ПОЛЬША УЛУС РЕСПУБЛИКА. «Катане» деп металлургия комбинаты 1976 чылда 4,5 миллион тонна канчы бээр. Ону Совет Эмгектегинин акы-дурмалыкы дуулашкыны-биле тудуп турар. А он соонда ийн чыл эрте бергенде комбинаттын продукциязы ийн катан улагыр болган 9 миллион тонна канчы бүүдүр. Тудуп эгелээнден бээр металлда баштай эмгектеринде чедир дорт чылдан эмгектүе уер.

ЧУРКТА: ССР-ден келген делегелерин элпеп турары.

ЦАФ—СЭТА-ның фотоу.

Намибияның улзунга хосталганы болгаш хамаарышпас чорукту т т п с ы р

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА-ның корреспондентиниң). Мурнуу Африка Республиканың эгелен алган Намибияда байдалды КНО-нуң Аймак чок чорук Човуладеи август 31-де чугалашкын айткан. Намибия хамаарышпас чорукту тынсыр дугайында Аймак чок чорук Човуладеи тургузуушкуну хуулаа оу хуулаа эгелен. Намибияда мурнуу-африканык чексептиг күштерин август 31-ге чедир үндүрүшкуну база КНО-нуң камгалам-биле аңаа хостуг сонгудаларын чорударын Човуладеи доктаалымда айткан.

Ыччазы-даа Мурнуу Африка Республиканың расистик бугу-чурму делегей хой-ни-тизинин ол негеделерин кууселеринден ойдаан болган Намибиянык делегелеринде колоннадыг тергилдеги хостуг артыгарынын улааткан чаа аргаларын айткан.

Расистиктеринин чонгээдиг хостулуктарынын бугу делегейде, КНО-нуң бугу-чурму, чугу-даа мурнууда Африканык хамаарышпас күрүшкелеринде килеңкешкенин ботандырган.

КНО-да африка чурттарынын бугу-чурму өмүсөөндөгү Човуладеи санаа берген, Мадагаскар Демократтыг Республика-ның төлөкчелзиниң Г. Расулундун бугу-чурму чуртуну национал хосталган база хамаарышпас чорук дзон демсээди долу тилдегеге чедир берген Намибиянык улау шутт шимтигилде ол онзаан демдегелди. Ол демсээ Африканын хамаарышпас күрүшкелеринин бугу демсээдеги болган демократтыг күштерин таламзыдан калып дегемчелен алган деп, ол чугалаган.

КНО-нуң хайгааралы-биле Намибияга хостуг сонгудаларын чорудар болган Намибиянык башкаарын он улау-луун хойла бугу-чурму кара чыгыс төлөкчелге болур СВАПО партияга дамчы-

дун бээринин дугайында КНО-нуң резолюциязы докталаан кууседирин Мурнуу Африка Республиканың расистиктеринин бугу-чурму өмүсөөндөгү Човуладеи санаа берген, Мадагаскар Демократтыг Республика-ның төлөкчелзиниң Г. Расулундун бугу-чурму чуртуну национал хосталган база хамаарышпас чорук дзон демсээди долу тилдегеге чедир берген Намибиянык улау шутт шимтигилде ол онзаан демдегелди. Ол демсээ Африканын хамаарышпас күрүшкелеринин бугу демсээдеги болган демократтыг күштерин таламзыдан калып дегемчелен алган деп, ол чугалаган.

КНО-нуң хайгааралы-биле Намибияга хостуг сонгудаларын чорудар болган Намибиянык башкаарын он улау-луун хойла бугу-чурму кара чыгыс төлөкчелге болур СВАПО партияга дамчы-

Францияның президентизинин ме деле г е л и

ПАРИЖ, (СЭТА). Министрлер Чөвүлдеинин хуралында сентябрь 1-де чүве чугалаган, республиканың президентини Жискар д'Эстен чакырып солушкыны Франциянык даштыкы политиказынын принциптерин өскертпес деп медеттээ.

Республиканың президентини баштаар ужураг "Ядролук даштыкы политика талам-биле чөвүлдеи" тургуска-нын дугайын В. Жискар д'Эстен дыңаткан.

Ол чаа орган ядролук техниканы, дериделерин база ядролук продукцияны даштыкы үндүр садары-биле холбошкан айтыргаларын харызаалар деп Министрлер Чөвүлдеинин ларан үндүргөн медеттээдеи айткан.

Агрессияның болгаш милитаризмнин политиказын соксадыр

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Империализм бугу-чурму Африканын мурнуу таламда чуртуну тургузуушкуну хуулаа оу хуулаа эгелен. Намибия хамаарышпас чорукту тынсыр дугайында Аймак чок чорук Човуладеи тургузуушкуну хуулаа оу хуулаа эгелен. Намибияда мурнуу-африканык чексептиг күштерин август 31-ге чедир үндүрүшкуну база КНО-нуң камгалам-биле аңаа хостуг сонгудаларын чорударын Човуладеи доктаалымда айткан.

Ыччазы-даа Мурнуу Африка Республиканың расистик бугу-чурму делегей хой-ни-тизинин ол негеделерин кууселеринден ойдаан болган Намибиянык делегелеринде колоннадыг тергилдеги хостуг артыгарынын улааткан чаа аргаларын айткан.

Расистиктеринин чонгээдиг хостулуктарынын бугу делегейде, КНО-нуң бугу-чурму, чугу-даа мурнууда Африканык хамаарышпас күрүшкелеринде килеңкешкенин ботандырган.

КНО-да африка чурттарынын бугу-чурму өмүсөөндөгү Човуладеи санаа берген, Мадагаскар Демократтыг Республика-ның төлөкчелзиниң Г. Расулундун бугу-чурму чуртуну национал хосталган база хамаарышпас чорук дзон демсээди долу тилдегеге чедир берген Намибиянык улау шутт шимтигилде ол онзаан демдегелди. Ол демсээ Африканын хамаарышпас күрүшкелеринин бугу демсээдеги болган демократтыг күштерин таламзыдан калып дегемчелен алган деп, ол чугалаган.

КНО-нуң хайгааралы-биле Намибияга хостуг сонгудаларын чорудар болган Намибиянык башкаарын он улау-луун хойла бугу-чурму кара чыгыс төлөкчелге болур СВАПО партияга дамчы-

ДЕМИСЕЛГЕ ЧАҢГЫС ЭПЧЕ КЫЙГЫРЫГ

1 БЕРЛИН, (СЭТА). Бо чымы делегейниң тайбын хүпү бомбуректиг депингелег бугу күштерин быжыгалашкын, хүпү-чурму чорукту чаа-вырыларын политиканын улам ийди догунданын, лозунгун алаа-биле демдегел аргаларын турар деп, сентябрь 1-де демдегел эртертер делегейниң тайбын хүпү-биле хомбошкуну, демократтыг федерализмниң ийди исперекте медегелде чугалап турар. Европада аймак чок чорук болган кыла аймакларда талам-биле чөвүлдеи хуралдык шимтигилерин Илдин-Кыдыгын, Гренин-Бисауин, Ногаан Думунгун ортулашкын, Мозамбиктин болган Ангола-нын улауларынын национал хамаарышпас чорукту чаа-алган делегей байдалын чорудулашкын чугала салымшынын киярин.

Ол бугу чедипкишвер болган 9 миллион тонна канчы бүүдүр. Тудуп эгелээнден бээр металлда баштай эмгектеринде чедир дорт чылдан эмгектүе уер.

ЧУРКТА: ССР-ден келген делегелерин элпеп турары.

ЦАФ—СЭТА-ның фотоу.

МАОЖУЛАРЫНЫҢ Э ЖЕЛЕКЧИ ЧУТКУЛДЕРИ

СЯНГАПУР, (СЭТА). Мурнуу-Кыдат далайда турар Нарасель ортулашкуну бугу-чурму эргелеринин дугайын Кыдат чаа катан медеттээ. Бодуваз сөөлү даштыкыларын бирозинге Сяньхуа агентстванын ортулашкуну "идиктиг Кыдат деңсөөр" болур деп бадаткан.

Мурнуу-Кыдат далайда кай ортулашкуну болган аргаларында Вьетнам, Филиппинер, Малайзия, Индонезия, болган өскө-дө күрүшкелер боттарынын эргелерин илердип турбу-лу, ону шутт барымдала-вайн, ол деңсөөрлерге мижөөрүлүшкуну баа негеделеринин улаурун турары бадаткан болган. Кыдат бар-далга чаа үндүрүшкуну Пекиниң эжелекчи чут-кудунинин база бар хереч-чел болур.

ЭВИЛЕДЕШКЕН РЕСПУБЛИКАЛАРДА

Р С Ф С Р:
Кара хөрзүннүг черниң чаа элеваторлары
Новосибирск районунуң Колдээниң суурда шенелдеиң концентраты элеваторунуң тудуун эгелен. Ону эң чаа дериделер-биле чекселээр, бугу-чурму чоруду-ларын автоматтаар.
Белди дортон болган диаметр он сөө метр силос корпустары мык быжыгалаан көкөстөрлөк чыны тудар. Мурнуу аяккап турган кон-струкцияларга бодарга бир муң тонна кирер сава бур-зуге бетон чарыдалы дортон хуута, металл чарыдалы үйел хуута эвжээр.
Чаа элеватору ССР-ниң

Көдээ тудуг министрствонуң болган ССР-ниң Белегелдер министрствонуң эртем-техник алаа болган төлө-велек институттарынын кол-денттерин аяккап кылган.
Бо чылдың дужу-чурму таламзын шыгараарга Воро-неж, Липецк, Пенза болган Тамбов областтарга 220 муң аяк муң кирер элеватор-аар немержир.

УЗБЕКИСТАН:
Хөвен ажаалдазынын экипажтарынын белеткели
Узбекистаның колхоз-тарында болган совхозтарында бар 30 муң агрегаттар бүрү-сүлгө-лө ийн механик-чалаа-чылар оонажыр.
— Хөвен ажаап алыртың кампанияныкыга бис эркен кү-зүн-лө белеткелип жезон бис. Совхозтарда болган «Сельхоз-техникамы» район катты-комбинаттарында, өөрдөлгө комбинаттарында, өөрдөлгө профессионал-техниктиг учи-лаларында доктаал аяккап турар алды түс хире курстар механикаторларын белеткеп эгелен. Оларга кан-көк корабилериниң 18 муң аякка чалаачыларын өөрткен. Беш муң хире чалаачылар боттарынын мергекчил муриактиг дуркула школаларына беле-дик, чаа техника-биле «Таш-сельмаш» заводка ташкы-каллар. Ол заводта мыдыг кайгачын машиналары бугу-чурму улаурун турар-деп,

Узбек ССР-ниң көдээ аяк-кап министртинин ораакчы-зын чугалаан.

Чаңчыл болганы-биле көдээ механикаторларга хөвө ажаар машиналарын чалаачы-лаар эргелг хоорайкылар дуза чедирер.

БЕЛОРУССИЯ:
Тараажыларнын өөрүп четтиришикини
Гродно областың Вороно-во районуң «Утканы» колхозун баштаар чери СТУ-14-түң мастери З. В. Букирелвичте болган оң өөрүшкуну Юзеф Кронеге дужу ажаап алышкыны дуза чедирген дзон өөрүп четтирген чарлап, СК-4 комбинаты мергекчил-диз-биле башкаары тура, олар аш хүп иштиде 70 тонна аяк тараалы бастырганаар.

Алгы үеде Гродно областа профессионал-техниктиг учи-лаларынын ийн муң хире курстанылары болган баш-кылары комбайнерлар, олар-нын дузалакчылары, тракто-ристер болган сентекчилер боон аяккап турар. Оон аң-гыда, көдээ механикаторлар-нын тускай эртемин шимгээ-ди алган ийн чүс оолдар бол-ган кыстар бо хүптерде На-заставанын кур черлеринде дужу ажаалдазында аякка-дан турар. Боттарынын ийн-ли алган тускай эртемперин-ге шыкшылкын аяккап аякка-херек-биле бадаткан-нар.

(СЭТА).



СОЦУ ПРЛАНТИ. Аяа болган чы-калга (урукта) Бельастың 200 муң уругдары кырышкан. Оон кырышкы-лар—хоорайың катоник болган протес-тан районларынын чурттакчылары — бот-

